

Rättsenheten
Lisa Svensson
010-240 5187
lisa.svensson@msb.se

Konsekvensutredning för upphävande av Statens räddningsverks föreskrifter (SVRFS 2007:3) om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer

A. Allmänt

Bakgrund

Syftet med erkännande av yrkeskvalifikationer är att underlätta för den som vill utöva ett sk reglerat yrke i ett annat land än sitt hemland inom EU. När medlemsländer ställer krav på viss kompetens för att få utföra viss verksamhet i landet innebär det i praktiken ett hinder för den fria rörligheten inom EU. Inskränkningar i den fria rörligheten kan rättfärdigas t ex av folkhälsoskäl eller konsumentskydd, förutsatt att inskränkningen inte diskriminerar och att den är proportionerlig i förhållande till sitt syfte. Antalet yrkesregleringar i medlemsländerna är dock omfattande och en målsättning inom EU är därför att minska det totala antalet reglerade yrken och att säkerställa att regleringarna har tillkommit av ett legitimt syfte.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EU av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (yrkeskvalifikationsdirektivet) ställer krav på medlemsstaterna att erkänna yrkeskvalifikationer från andra länder inom EU. I förlängningen syftar direktivet till att öka rörligheten för personer och tjänster inom unionen och därigenom bidra till ökad sysselsättning och tillväxt inom EU.

Yrkeskvalifikationsdirektivet skulle vara implementerat i medlemsstaterna senast den 20 oktober 2007. Direktivet innebar en konsolidering av 15 tidigare direktiv på området och införlivades i svensk rätt sektorsvis, av de myndigheter som berördes av direktivet för att de hade ansvar för reglerade yrken i direktivets mening. För Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) del implementerades direktivet såvitt avser det reglerade yrket behörighet för att utföra brandskyddskontroll enligt 3 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Implementeringen skedde dels på förordningsnivå genom särskilda bestämmelser i 3 kap. 11-12 §§ i förordningen (2003:789) om skydd

mot olyckor (FSO), dels genom Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2007:3) om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer.

I 3 kap. 11-12 §§ FSO fanns bestämmelser om vad en ansökan om behörighet innebar, att den skulle göras hos MSB, att MSB skulle ha en maximal handläggningstid i denna typ av ärenden. Vidare fanns bestämmelser som träffade den som temporärt och tillfälligt ville utföra brandskyddskontroll i Sverige, liksom ett bemyndigande för MSB att meddela ytterligare föreskrifter om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer. Dessa förordningsbestämmelser är från och med den 15 april 2016 upphävda.

I SRVFS 2007:3 finns bestämmelser om kvalifikationsnivå, villkor för behörighet, bestämmelser om kompensationsåtgärder samt krav på en ansökans innehåll.

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Yrkeskvalifikationsdirektivet omförhandlades under 2012 och 2013 och ett ändringsdirektiv som moderniserar det ursprungliga direktivet antogs i slutet av december 2013. Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU om ändring av direktivet 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), skulle varit genomfört i svensk rätt senast den 18 januari 2016. Genom detta ändringsdirektiv har yrkeskvalifikationsdirektivet moderniserats på olika sätt, i syfte att skapa ännu bättre förutsättningar för den fria rörligheten inom EU (det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet). För Sveriges vidkommande har regeringen bestämt sig för att direktivet ska implementeras genom en ny horisontell reglering, till skillnad från tidigare¹.

Den 15 april 2016 trädde därför bland annat lagen (2016: 145) om erkännande av yrkeskvalifikationer respektive förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer ikraft. Eftersom det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet har implementerats i svensk rätt genom en ny horisontell lag och förordning, är Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2007:3) om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer inte längre aktuella, utan behöver upphävas, mot bakgrund av de skäl som redogörs för nedan.

Föreskrifterna ger en missvisande bild av vilka reglerade yrken som finns inom MSB:s område

Genom 7 kap. 1 § och en tillhörande bilaga till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer utpekas MSB numera som behörig myndighet för tre reglerade yrken inom sitt verksamhetsområde, nämligen brandskyddskontroll enligt 3 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, kontroll av tankar avsedda för transport av farligt gods och kontroll av cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor. Föreskrifterna omfattar endast ett av

---

¹ Se prop. 2015/16:44 s. 38 ff.

dessa reglerade yrken, nämligen behörighet för att få utföra brandskyddskontroll.

Föreskrifterna innehåller hänvisningar till bestämmelser som numera är ändrade eller upphävda

I föreskrifterna hänvisas till en bestämmelse om temporärt och tillfälligt tillhandahållande av brandskyddskontroll i 3 kap. 11 a § FSO som numera är upphävd från och med den 15 april 2016. Föreskrifterna innehåller dessutom en hänvisning till Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2005:9) om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Dessa föreskrifter är från och med den 1 januari 2015 upphävda och ersatta av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2014:6) om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Föreskrifterna innehåller även, genom ändringsdirektivet, en inaktuell hänvisning till yrkekvalifikationsdirektivet.

Föreskrifterna innehåller materiella bestämmelser i frågor som numera istället omhändertas på lag och förordningsnivå

I föreskrifterna finns definitioner av vad som avses med EES och reglerad befattning (3 §), villkor för behörighet (4 §) liksom bestämmelser om kompensationsåtgärder (5-8 §) såvitt avser behörighet för att få utföra brandskyddskontroll. Föreskrifterna innehåller också bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla och hur den ska göras (9 §).

Dessa bestämmelser är numera ersatta av motsvarande generella bestämmelser i den nya horisontella lagstiftning om erkännande av yrkeskvalifikationer som gäller från och med den 15 april 2016, enligt vad som beskrivs i det följande.

I 5 § lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer finns definitioner, bland annat om vad som avses med reglerat yrke. Av 2 § samma lag framgår vad som avses med EES. I 8 § i lagen finns bestämmelse om innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer och i 10 § finns bestämmelser om i vilka fall en yrkesutövares kvalifikationer ska erkännas av den behöriga myndigheten. I 3 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer finns definitioner av anpassningsperiod och lämplighetsprov. I 3 kap. i samma förordning finns bestämmelser som gäller den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer, bland annat bestämmelser om kvalifikationsnivåer (2 §) och bestämmelser om kompensationsåtgärder (5-7 §§). I 4 kap. 2 § i förordningen finns vidare vissa bestämmelser om hur en ansökan ska göras.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Det finns inget alternativ till att upphäva föreskrifterna SRVFS 2007:3 eftersom det från och med den 15 april 2016 har uppstått en oönskad och felaktig dubbelreglering på området erkännande av yrkekvalifikationer. Som en följd av Sveriges åtaganden inom EU, har Sverige en skyldighet att införliva det

moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet i svensk rätt. Som en följd av detta åtagande, måste naturligtvis gammal lagstiftning som återspeglar inaktuella harmoniserade bestämmelser upphävas, i syfte att åstadkomma enhetlighet och tydlighet i den nationella implementeringen av direktivet. Ett alternativ till att upphäva föreskrifterna skulle kunna vara att istället lämna information via MSB:s hemsida om att föreskrifterna inte längre är aktuella, men detta är inte ett tillfredsställande alternativ ur regleringssynpunkt. Föreskrifterna måste istället upphävas.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Enskilda som berörs av förslaget är framförallt de medborgare i andra medlemsstater inom EU som vill få behörighet att utföra brandskyddskontroll här i landet. För sådana medborgare blir en konsekvens av förslaget om upphävande att det efter upphävandet blir tydligare för dem vilka regler som gäller, nämligen den nya horisontella regleringen genom lagen (2016:145) och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

På lokal nivå berör förslaget främst den nämnd inom kommunen som är ansvarig för brandskyddskontrollen. Det är denna nämnds ansvar såsom arbetsgivare eller uppdragsgivare² att se till att den personal som utför brandskyddskontroll är behörig. Det är då självfallet viktigt att det finns en tydlig regelmassa som beskriver hur ett erkännande av behörighet för utländska medborgare går till.

Förslaget till föreskrifter kan även sägas beröra sådana företag som kommunen har gett i uppdrag att på kommunens vägnar utföra brandskyddskontroll. För närvarande finns det ungefär 140 sotningsföretag som utför brandskyddskontroll åt landets kommuner. Varje sådant företag uppskattas ha en till fem anställda som arbetar helt eller delvis med att utföra brandskyddskontroll. Konsekvenserna för dessa företag är därmed i viss mån desamma som för kommunen som arbetsgivare. Förslaget innebär inga ökade kostnader för företagen, och bedöms inte heller påverka konkurrensen mellan dessa företag.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Enligt 10 kap. 1 § i förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer får den behöriga myndigheten för ett yrke meddela föreskrifter om

1. anpassningsperiod och lämplighetsprov,
2. undantag från rätten att välja kompensationsåtgärd,

---

² En kommun får lämna i uppdrag åt ett privat företag att på kommunens vägnar utföra brandskyddskontroll.

3. vilka uppgifter en yrkesutövare som med stöd av lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer tillfälligt utövar sitt yrke i Sverige ska tillhandahålla tjänstemottagarna, och
4. verkställighet av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och denna förordning.

MSB meddelar dessa föreskrifter om upphävande av SRVFS 2007:3 med stöd av bemyndigandet i punkterna 1 och 4 enligt ovan.

Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Förslaget om upphävande av SRVFS 2007:3 bedöms inte medföra några ekonomiska, sociala eller miljömässiga negativa konsekvenser för de som berörs av förslaget. Däremot bedöms att upphävandet kan ge upphov till positiva sociala konsekvenser för de EU-medborgare som vill arbeta med att utföra brandskyddskontroll i Sverige i och med att upphävandet bidrar till att det blir tydligare och enklare att förstå vilka regler som egentligen gäller för en sådan ansökan om erkännande. Det är aldrig bra att ha en motsägelsefull reglering av ett visst område (i detta fall erkännande av yrkeskvalifikationer) och i synnerhet försvärande kan detta av naturliga skäl bli för medborgare som inte heller är väl förtrogna vare sig med den svenska lagstiftningsproceduren eller med det svenska juridiska språket.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Det föreslagna upphävandet kan ses som ett uttryck för den lojalitetsplikt som följer för Sverige som medlemsland i EU. Sverige har valt att implementera det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet genom en horisontell lagstiftning på lag och förordningsnivå. De föreskrifter som nu föreslås upphävas, bygger istället på en sektoriell implementering av ett äldre direktiv på föreskriftsnivå. För att den nya implementeringen i Sverige ska få önskad effekt och uppnå de syften som EU angivit med de nya harmoniserade reglerna, måste naturligtvis varje medlemsland också se till att äldre bestämmelser upphävs.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Eftersom föreskrifterna SRVFS 2007:3 redan i skrivande stund står i strid med den nya horisontella regleringen av erkännande av yrkeskvalifikationer, är det angeläget med ett så tidigt ikraftträdande som möjligt av de föreskrifter som upphäver SRVFS 2007:3. Hänsyn måste emellertid tas till remiss, beslut liksom till tid för tryck och offentliggörande av föreskrifterna, varför 15 juni 2016 bedöms vara det tidigaste datum som föreskrifterna kan träda ikraft.

Behovet av speciella informationsinsatser om att föreskrifterna SRVFS 2007:3 upphävs bedöms som ringa, eftersom motsvarande bestämmelser numera framgår av den nya lagen (2016:147) och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

B. Kommuner och landsting

Markera med x

- (x) Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
- ( ) Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- (x) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.
- ( ) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

D. Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Eftersom det här handlar om ett rent upphävande av föreskrifter, som en följd av att motsvarande reglering numera finns på lag och förordningsnivå, så har behov av ett tidigt samråd inte aktualiserats.

E. Kontaktpersoner

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Lisa Svensson, myndighetsjurist, tel. 010 – 240 51 87, lisa.svensson@msb.se